

Vejledning til indkøbspolitikken

Særligt om varer, tjenesteydelser og IT-systemer

Målsætninger

Der henvises til Ringkøbing-Skjern Kommunes indkøbspolitik 2016.

Ringkøbing-Skjern Kommune har en målsætning om at udsætte mest muligt af kommunens samlede indkøb af varer, tjenesteydelser, og IT-systemer for systematisk konkurrence i henhold til gældende regler og leve op til kommunens målsætninger i indkøbspolitikken.

Hvad er omfattet

Indkøbspolitikken er gældende for alle indkøb af varer, tjenesteydelser og IT-systemer, herunder leasing.

Hvem er omfattet

Indkøbspolitikken er gældende for alle kommunens fag- og stabsområder.

Alle indkøb i kommunen skal ses under ét, og Ringkøbing-Skjern Kommune optræder som én samlet kunde.

Selvejende institutioner er også omfattet af indkøbspolitikken, såfremt dette fremgår af driftsoverenskomsten og såfremt Ringkøbing-Skjern Kommune yder tilskud til driften på 50% eller mere.

Kompetencer og ansvar

Team Udbud og Service og Digitalisering er ansvarlig for koordinering og indgåelse af indkøbsaftaler.

Den enhed, der indgår aftalen har efterfølgende ansvaret for at implementere, formidle og følge op på aftalen.

Ringkøbing-Skjern Kommunes indkøbsaftaler er obligatoriske, hvorfor alternative leverandører ikke må anvendes.

Team Udbud og Service og Digitalisering har kompetence til at indgå købsaftaler om varer og tjenesteydelser. I forbindelse med indkøb og udbud samarbejder Team Udbud og Service og Digitalisering med brugergrupper. Brugergrupperne er ansvarlige for, at kravspecifikationen i udbuddet beskriver den ønskede kvalitet og funktion.

Brugergrupperne er ligeledes ansvarlige for, at der i udbudsprocessen bliver taget højde for indkøbspolitikens målsætninger om innovation, arbejdsmiljø, miljø og samfundsmæssig bæredygtighed.

Forretningsmæssige kriterier

Indkøb til Ringkøbing-Skjern Kommune foretages ud fra forretningsmæssige kriterier, hvilket indebærer en helhedsvurdering af de juridiske og kommercielle forhold, men under iagttagelse af samfundsmæssig bæredygtighed. Der skal ske aktiv opsøgning af markedet forud for indkøb for at effektivisere og målrette indkøb efter de mest hensigtsmæssige og innovative løsninger afpasset efter Ringkøbing-Skjern Kommunes behov.

Indkøb til Ringkøbing-Skjern Kommune foretages så vidt muligt efter totalomkostningsprincippet (TCO).

Som udgangspunkt kan følgende parametre bl.a. anvendes i en TCO-beregning:

- Anskaffelsespris,
- Transaktionsomkostninger, dvs. alt det, som det koster at anskaffe en vare; eksempelvis engangsudgifter relateret til anskaffelse af varen, fakturering, opstilling og implementering etc.,
- Driftsomkostninger, f.eks. udgifter til licensomkostninger, el, vand og forbrugsstoffer,
- Service og vedligeholdelse, f.eks. udgifter til regelmæssig rengøring m.m.,
- Levetid,
- Indirekte omkostninger.

Etisk og socialt ansvar

CSR - Corporate Social Responsibility - er betegnelsen for leverandørens sociale ansvar eller samfundsansvar.

Ringkøbing-Skjern Kommune ønsker, at den enkelte virksomhed er socialt ansvarlig og anbefaler derfor, at de virksomheder, som kommunen handler med, har en CSR profil. Der er ikke formkrav til virksomhedens CSR profil.

Ringkøbing-Skjern Kommune forudsætter, at leverandør og dennes underleverandører overholder internationale konventioner tiltrådt af Danmark.

Det forudsættes endvidere, at leverandøren og dennes underleverandører respekterer grundlæggende menneskerettigheder, herunder lever op til FN's Menneskerettighedserklæring og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

Kommunen opfordrer lokale og andre virksomheder til at tilslutte sig og efterleve UN Global Compacts principper om samfundsansvar inden for områderne menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, miljø og antikorrupsion og til at implementere disse principper internt i deres praksis.

Arbejdsklausuler

Ringkøbing-Skjern Kommune stiller krav om arbejdsklausuler i udbudskontrakter, hvorefter løn, arbejdstid og andre arbejdsvilkår ikke må være mindre gunstige end dem, der gælder for arbejde af samme art inden for vedkommendes fag eller industri på den egn, hvor arbejdet udføres, jfr. ILO konvention nr. 94.

Arbejdsklausuler gælder også for underleverandører. Der stilles krav om kædeansvar så entreprenøren gøres ansvarlig for, at underleverandører overholder arbejdsklausuler.

Arbejds miljø

Ringkøbing-Skjern Kommune ønsker at medvirke til, at der skabes et sikkerheds- og sundhedsmæssigt forsvarligt arbejdsmiljø i såvel egne afdelinger, institutioner m.v. som hos Ringkøbing-Skjern Kommunes leverandører af varer, tjenesteydelser og IT-systemer.

Miljø

Ringkøbing-Skjern Kommune ønsker med en miljøbevidst indkøbspolitik at arbejde for at nedsætte miljøbelastningen og fremme en udvikling og anvendelse af mindre miljøbelastende produkter og tjenesteydelser til gavn for det ydre miljø. Der skal foretages en bevidst inddragelse af miljøhensyn ved indkøb af varer og tjenesteydelser.

Det betyder, at kommunen ved valg af leverandør(er) skal inddrage miljøhensyn i den udstrækning det er relevant, og der er lovhjælp til det.

Ved indkøb af produkter bør tages hensyn til det/de produkter, der er mindst miljøbelastende og ressourcekrævende ved produktion, levering, anvendelse, bortskaffelse og eventuel genanvendelse. Der kan endvidere indgå oplysninger om:

- Hvorvidt produktet lever op til kriterierne for anerkendt miljømærke,
- Produktets indhold af miljømæssige uønskede stoffer,
- Emballering, herunder genanvendelse af emballagen,
- Omfanget af forureningen ved produktion, levering, anvendelse og bortskaffelse af produktet,
- Levetiden af produktet.

Miljøbelastende produkter erstattes i størst muligt omfang af mindre miljøbelastende produkter (substitution).

I vurderingen af produkter og ydelser indgår såvel det ydre miljø som arbejdsmiljøet.

Ved indkøb tages hensyn til produkternes energiforbrug efter totalomkostningsprincippet (TCO).

Digitalisering af Indkøbsprocessen

Bestilling af varer skal så vidt muligt foregå via det til enhver tid gældende elektroniske indkøbssystem i Ringkøbing-Skjern Kommune, hvilket giver mulighed for automatisk fakturakontrol, bogføring og betaling.

Den enhed, der forestår udbudsforretningen, - det være sig Team Udbud eller Service og Digitalisering har ansvaret for implementering af aftaler og for undervisning i det elektroniske kontraktstyring- og indkøbssystem.

Manglende bestilling af varer via indkøbssystemet må kun forekomme, såfremt der er tale om varer, der ikke fremgår af de elektroniske varekataloger, og som ikke kan erstattes af varer herfra.

Bestilling af tjenesteydelser skal foregå hos de aftaleleverandører, der fremgår af den elektroniske kontraktoversigt.

Som led heri prioriteres følgende indsatser:

- At kendskabet til indkøbssystemet udbredes,
- At flere aftaler kommer på E-handel,
- At flest mulige varekøb foretages som e-handel,
- At kommunen overgår til indkøb via leverandørernes webportal, hvor Ringkøbing-Skjern Kommunes katalog er oprettet separat.

Fælles udbud/deltagelse i indkøbsfællesskaber

Ringkøbing-Skjern Kommune vil, hvor det er hensigtsmæssigt, indgå fælles aftaler med andre kommuner og regioner omkring indkøb af varer og tjenesteydelser.

Ringkøbing-Skjern Kommune kan anvende SKI aftaler, herunder de forpligtende (KL) SKI aftaler, når aftalerne matcher kommunens behov og det er hensigtsmæssigt ud fra en vurdering af de forretningsmæssige kriterier.

Gevinstrealisering

Ved opstart af arbejdet med en varegruppe kortlægges Ringkøbing-Skjern Kommunes detaljerede indkøb de seneste 24 måneder så vidt muligt (benævnt "baseline"). Det vil sige, at det kortlægges, hvilke institutioner/afdelinger, der har købt hvad til hvilken pris inden for varegruppen.

Ved ny kontraktindgåelse med ny leverandør dokumenteres det, hvad det ville koste at købe volumen i "baseline" til kontraktens nye priser. Det vil sige, at det kan dokumenteres, hvor stor besparelsen er, og hvor i organisationen den er opnået.

Ved TCO udbud erstattes anskaffelsespris før og nu med TCO før og TCO nu.

Den opgjorte besparelse anvendes som grundlag for reduktion i års- og flerårsbudgettet for den pågældende institution/afdeling.

Besparelser, der vedrører aftaleenhederne, tilfalder kommunekassen med 90% og fag- og stabsområderne med 10% .

Øvrige udbud, der ikke berører aftaleenhederne, gevinstrealiseres med 100 % til kommunekassen.

På IT-systemer tilfalder besparelser med 50% til kommunekassen og 50% til Service og Digitalisering.

Eventuelle konsekvenser i form af mistet brugerbetaling eller lignende indregnes i budgettet og fragår kassebeholdningen.

Hvis ganske særlige forhold gør sig gældende, kan besparelsen beregnes og fordeles efter alternative opgørelsesmetoder.

Ved sammenlignelige produkter får aftaleenhederne tilført merudgifter til budgettet efter samme principper såfremt udbuddet har bevirket en højere pris.

20% reglen (delydelsesreglen)

20 % reglen, delydelsesreglen, giver mulighed for at indgå aftaler om indkøb uden at anvende udbudsprocedurerne. Muligheden kan kun anvendes under ganske særlige omstændigheder.

20 % reglen kan alene benyttes i det omfang, at det på udbudstidspunktet er planlagt og beskrevet i udbudsmaterialet, hvorledes 20 % reglen skal bruges. Såfremt der efter kontraktindgåelse opstår et uforudset behov kan 20 % reglen ikke anvendes.

Bestemmelsen skal planlægges og anvendes samtidigt med udbuddet for at finde anvendelse.

Indkøb i henhold til 20% reglen kan kun ske efter forudgående aftale med Team Udbud, henholdsvis Service og Digitalisering.

Lokal handel

Kommunen placerer gerne sine indkøb lokalt, men på konkurrencedygtige og lovlige vilkår og ud fra forretningsmæssige kriterier, hvori indgår pris, kvalitet, leveringsforhold, lagerbinding mv. Lokale leverandører skal derfor kunne matche andre leverandører på alle relevante kriterier. Som leverandør kan man altid henvende sig til kommunen for at høre, hvorledes man kan komme i betragtning.

Som en service gør kommunen opmærksom på kommunens indkøbsbehov. Dette sker ved, at indkøb fra 500.000 kr. og op til EU's tærskelværdi samt øvrig tilbudsindhentning og EU-udbud bliver offentliggjort på Ringkøbing-Skjern Kommunes hjemmeside. Der vil endvidere blive annonceret i et lokalt medie med EU-udbud/tilbud, når dette skønnes hensigtsmæssigt.

Leasing

Leasing af bygninger og lokaler skal altid godkendes af Byrådet, da disse leasingaftaler sidestilles med låneoptagelse, hvor det i henhold til den kommunale styrelseslov alene er Byrådet, der kan forpligte kommunen.

For så vidt angår driftsmidler, der hovedsageligt omfatter kopimaskiner, biler og IT-produkter, foretages leasing hos KommuneLeasing, og det er Økonomi, der har det formelle samarbejde med KommuneLeasing. Alle henvendelser skal ske til Økonomi og økonomichefen underskriver aftalerne.

Privat handel

Ringkøbing-Skjern Kommunes indkøb og indkøbsaftaler må ikke anvendes til privat brug eller videresalg, medmindre der er tale om officielle personalegoder.

Se tillige Vejledning til Indkøbspolitikken, Særligt om bygge- og anlægsopgaver.